Dosarul nr. 21r-845/25 Judecătoria Chișinău
(sediul Ciocana)
1-25072138-02-21r-07082025 Judecător : Chihai Veniamin

D E C I Z I E

30 aprilie 2026 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Băbălău Denis
Judecătorii Schibin Vladislav și Buzu Elisaveta

a judecat, în ordine de recurs, fără prezența părților la proces, recursul condamnatului Vascan *****și recursul avocatului Plămădeală Roman, în interesele condamnatului Vascan *****declarate împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-1086/2025 din 22 iulie 2025, la cererea depusă de către condamnatului Vascan *****cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen a ultimului (art.91 din Codul penal).

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: *22.05.2025 – 22.07.2025*;
Instanța de recurs: *07.08.2025 – 30.04.2026.*
Procedura de citare a părților a fost legal executată.

Asupra recursurilor, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal, -

A C O N S T A T A T:

1. La 21.05.2025 condamnatul Penitenciarului nr. 10 – Goian, Vascan *****s-a adresat în Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) cu cerere privind liberarea condiționată înainte de termen, în temeiul art. 91 din Codul penal.

2. În cererea depusă condamnatul Vascan *****a solicitat aplicarea prevederilor art. 91 din Codul penal, urmare a refuzului eliberat de către administrația penitenciarului.

3. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-1086/2025 din 22 iulie 2025, s-a respins cererea condamnatului Penitenciarului nr. 10 – Goian, Vascan *****privind liberarea condiționată înainte de termen, în temeiul art. 91 din Codul penal, ca fiind neîntemeiată.

4. Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, acesta a fost atacată cu recurs de către condamnatul Vascan *****prin care solicită admiterea recursului, casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-1086/2025 din 22 iulie 2025,

ca fiind ilegală și neîntemeiată, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care să fie admis integral demersul și dispunerea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen a condamnatului, cu punerea acestuia în stare de libertate.

5. Urmare a dezacordului cu încheierea judecătorului de instrucție, avocatul Plămădeală Roman, din numele condamnatului Vascan *****a declarat recurs, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 22 iulie 2025, prin care s-a respins cererea condamnatului Vascan Stanislav, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care a admite cererea și a aplica în temeiul art. 91 din Codul penal liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen în privința condamnatului.

6. În argumentarea poziției sale, invocă, că Vascan *****ispășește pedeapsa pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b), e), f); art. 188 alin. (2) lit. b), e) f); art. 70 alin. (3) și art. 79 din Codul penal de 4 (patru) ani 2 (două) luni închisoare și la data adresării în instanța de judecată, potrivit materialelor cauzei, a executat efectiv mai mult de jumătate din pedeapsă, ceea ce potrivit art. 91 din Codul penal îi permite să se adreseze cu prezenta cerere.

7. La caz, menționează că, Vascan Stanislav, s-a adresat cu cerere în adresa penitenciarului în vederea examinării posibilității aplicării art. 91 din Codul penal, liberarea condiționată înainte de termen care, la 14.05.2024 a respins solicitarea acestuia și a refuzat înaintarea materialelor în instanța de judecată deoarece nu a realizat Programul individual de executare a pedepsei din motive independente de voința deținutului și pentru aprecierea comportamentului condamnatului cu calificativul negativ. Drept urmare, consideră că fiind neîntemeiată poziția administrației Penitenciarului nr. 10 – Goian, care a refuzat înaintarea în instanța de judecată a demersului pentru a fi soluționată cererea referitor la liberarea condiționată înainte de termen cât și poziția instanței de judecată care a refuzat satisfacerea cererii condamnatului Vascan Stanislav, de a aplica prevederile art. 91 din Codul penal. Ori, din materialele dosarului este de menționat că pe parcursul executării pedepsei condamnatul Vascan Stanislav, a realizat o serie de programe care permit liberarea condiționată înainte de termen.

8. Apreciază ca fiind absolut nefondat și neîntemeiat argumentul expus de administrația penitenciarului cât și după caz, redat de instanța de judecată în încheierea pronunțată precum că condamnatul nu a realizat Programul individual de executare a pedepsei ori, acest fapt nu poate fi imputat acestuia, odată ce, nemijlocit administrația penitenciarului nu a putut oferi condamnatului Vascan *****realizarea Programului de schimbare comportamentală ”Cum pot trăi alt fel ?”, acesta fiind nerealizat din motive independente de voința deținutului. Deci, imposibilitatea administrației penitenciarului de a-i oferi condamnatului Vascan *****oportunitatea să participe și să frecventeze un anumit program, realizarea căruia nu a depins de voința acestuia, nu constituie temei de a refuza în înaintarea demersului și după caz, de a respinge cererea cu privire la aplicarea art. 91 din Codul penal ori, după cum constată, condamnatul Vascan *****și-a manifestat dorința și acordul de a realizat cu succes toate programe puse în sarcina sa, fiindu-i atribuit calificativul satisfăcător și bine etc.

9. Subsidiar, după cum rezultă din conținutul extrasului din Procesul-verbal nr. 5

al Comisiei Penitenciarului nr.10 - Goian, Vascan *****nu manifestă interes față de jocurile de hazard, nu consumă alcool sau substanțe narcotice, nu susține subcultura criminală, infracțiuni pe parcursul ispășirii pedepsei nu a săvârșit. Totodată, pe perioada aflării în detenție, condamnatul a manifestat interes de participare și implicare în diverse activități cu caracter opțional care sunt esențiale pentru resocializarea și reintegrarea sa ulterioară. Totodată, a manifestat interes și s-a implicat constant în activitățile desfășurate în cadrul bibliotecii penitenciarului, utilizând resursele puse la dispoziție atât pentru informare, cât și pentru dezvoltare personală. A participat/implicat la ore informativ-educative organizate de diverse instituții, organizații sau comunități. Acestea fiind despre o gamă largă de subiecte, cum ar fi sănătatea, educația, drepturile cetățenești, ecologia, tehnologia, dezvoltarea personală sau orice lat domeniu. Este încadrat în câmpul muncii remunerate pe perioada de detenție în calitate de bucătar auxiliar. Participă la munci neremunerate conform art. 234 din Codul de executare.

10. La caz, opinează că, Vascan Stanislav, ispășindu-și pedeapsa a adoptat o atitudine corectă, iar prin comportamentul corespunzător dă dovadă față de societate că se reeducă și se corectează, că a păşit pe calea corijării și reintegrării etc.

11. Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) din Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.*

12. Reprezentantul Penitenciarului nr. 10 – Goian, avocatul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe sau completări la cererea de recurs.

13. Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 319 din Codul de procedură penală privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) din Codul de procedură penală a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

14. *Colegiul penal, examinând materialele cauzei, consideră recursurile declarate ca fiind nefondate şi pasibil de a fi respinse, cu menținerea încheierii judecătorului de instrucție fără modificări, reieşind din următoarele considerente.*

15. Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) din Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

16. Potrivit art. 448 alin.(1) din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.*

17. În conformitate art.449 din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat; b) recursul este depus peste termen; c) recursul este inadmisibil; 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în*

cazurile prevăzute de prezentul cod; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului; c) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare; d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător. Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanţa de fond, instanţa de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului.

18. Subsecvent normei citate, instanţa de recurs, în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1), pct.1), lit. a) din Codul de procedură penală, *respinge recursul ca fiind nefondat şi menţine hotărârea atacată.*

19. Conform art.469 din Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 1**) liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal);** 2) înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.472^2 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunității cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatului pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinței în cazul existenței altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluționată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrîngere cu caracter medical alienaţilor (art.101 din Codul penal); 13^1) internarea forţată într-o instituţie ftiziopneumologică (art.96^1 din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 10^1 din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripție ale executării sentinței de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităților care apar la punerea în executare a pedepselor; 17^1) constatarea*

condiţiilor de detenţie a condamnaţilor; 18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnaţi.

20. Iar, în temeiul art.471 alin.(1) din Codul de procedură penală, *chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. Soluţionarea de către instanţa de judecată a chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2) se efectuează în condiţiile prevăzute la art.266 şi 267 din Codul de executare şi numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. În cazul soluţionării chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4), 7)–9), instituţia care pune în executare pedeapsa este obligată să prezinte raportul de evaluare privind comportamentul condamnatului, iar în cazul soluţionării chestiunii prevăzute la art.469 alin.(1) pct.3) şi raportul medical respectiv. În şedinţa de judecată se citează autorul demersului cu privire la soluţionarea chestiunii solicitate.*

21. În conformitate cu prevederile art. 91 din Codul penal, *persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracțiunea pentru care a fost condamnată, cu excepția cazului când dovedește că nu a avut nici o posibilitate să le îndeplinească, și dacă se constată că corectarea ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. Persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, și de pedeapsa complementară. Aplicând liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, instanța de judecată îl poate obliga pe condamnat să îndeplinească obligațiile prevăzute la art.90 alin.(6) în termenul de pedeapsă rămas neexecutat. Liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen se aplică condamnaților de către instanța de judecată de la locul de executare a pedepsei, în baza demersului instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia în condițiile prevăzute la art.266 și 267 din Codul de executare și numai după respectarea procedurii extrajudiciare stabilite. Liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată dacă condamnatul, care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 21 ani, a executat efectiv: cel puțin jumătate, dar nu mai puțin de 90 de zile de închisoare, din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave; cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârșirea unei infracțiuni grave, infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave, precum și din pedeapsa aplicată persoanei anterior liberate condiționat de pedeapsă înainte de termen, dacă liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen a fost anulată în condițiile alin.(8). Persoana care execută pedeapsa detențiunii pe viață poate fi liberată condiționat de pedeapsă înainte de termen dacă instanța de judecată va considera că nu mai există necesitatea executării de mai departe a pedepsei și dacă această persoană a executat efectiv cel puțin 30 de ani de închisoare, fără a se lua în calcul compensarea privilegiată a zilelor de muncă. Liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată minorilor,*

persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani şi persoanelor care au împlinit vârsta de 60 de ani, dacă aceştia au executat efectiv: cel puțin o treime din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârşirea unei infracțiuni uşoare sau mai puțin grave; cel puțin jumătate din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârşirea unei infracțiuni grave; cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârşirea unei infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave. Controlul asupra comportării celor liberați condiționat de pedeapsă înainte de termen îl exercită organele de probațiune, iar asupra comportării militarilor - comandamentul militar respectiv.

22. Potrivit art. 266 alin.(1) şi (3) din Codul de executare, *în cazul în care condamnatul întruneşte condițiile prevăzute în art.91 şi 92 din Codul penal, administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărâre privind propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau pentru înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blindă sau privind refuzul în acest sens. În cazul în care administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blindă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanța de judecată.*

23. Aşadar, norma vizată prevede posibilitatea aplicării acesteia şi liberarea condiționată înainte de termen de pedeapsă, în cazul în care instanţa va ajunge la concluzia că condamnatul s-a corijat şi nu necesită executarea în continuare a acesteia.

24. Mai mult, liberarea condiţionată înainte de termen sau înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blândă se aplică dacă condamnatul a executat efectiv partea prevăzută de lege din termenul de pedeapsă stabilit prin sentinţă. Sub noţiunea de executare efectivă se înţelege perioada de aflare în închisoare, inclusiv termenul de menţinere în arest preventiv a condamnatului.

25. Colegiul penal reiterează că, liberarea condiţionată înainte de termen poate fi aplicată dacă instanţa de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei. O atare concluzie urmează a fi trasă în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătăţire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de detenţie, la relaţiile cu alţi condamnaţi, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative, la prezenţa sancţiunilor disciplinare valabile la momentul soluţionării demersului ş.a. circumstanţe care denotă corijarea acestuia. O condiţie obligatorie pentru aplicarea normei materiale sus-numite este lipsa prejudiciului cauzat în rezultatul comiterii infracţiunii.

26. În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Central) din 09.08.2022, Vascan *****Iurii în temeiul art. 187 alin. (2) lit. b), e), f); art. 188 alin. (2) lit. b), e) f); art. 70 alin. (3) și art. 79 din Codul penal de 4 (patru) ani 2 (două) luni închisoare, cu executarea pedepsei în Centru de

detenție pentru minori și tineri.

27. Conform încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 15.02.2024, prin prisma art. 473[4] alin. (4) din Codul de procedură penală, s-a redus termenul pedepsei cu 64 zile prin mecanism compensatoriu.

28. Din dosarul personal, anexat în copii la materialele cauzei, instanța de judecată a stabilit cu certitudine că, condamnatul a adresat cerere către comisia penitenciarului în vederea examinării posibilității liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, în conformitate cu art. 91 din Codul penal, iar potrivit extrasului din procesul - verbal al Comisiei penitenciare nr. 5 din 14.05.2024, a fost decis cu vot unanim de a refuza în înaintarea materialelor în instanța de judecată cu privire la posibilitatea aplicării prevederilor art. 91 din Codul penal, din motiv că, nu a realizat programul individual de executare a pedepsei și are un comportament negativ (f.d. 3-4).

29. Instanța de recurs menționează că, potrivit raportului de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului, Vascan Stanislav, pe parcursul ispășirii pedepsei în Penitenciarul nr. 10 – Goian a încălcat regimul de detenție, a făcut amenințări în adresa administrației penitenciarului cât și deținuților din custodia penitenciarului, nu manifestă interes față de jocurile de hazard, nu consumă alcool sau substanțe narcotice, nu susține subcultura criminală, infracțiuni pe parcursul ispășirii pedepsei nu a săvârșit, acordarea securității personale conform art. 206 din Codul de executare nu a solicitat. Totodată, se indică că, a realizat unele din activitățile planificate, și anume programele ”Programul informativ de adaptare la mediul penitenciar pentru deținuții noi sosiți”, ”Programul de instruire gimnazială, înmatriculat în clasa a VIII-a anul 2023 la liceul teoretic ”Nicolae Bălcescă” com. Ciorescu”, ”Programul informativ privind modul și condițiile de încadrare în câmpul muncii a persoanelor private de libertate”, ”Programul de instruire profesională”, ”Cetățenia Activă”, ”Programul destinat persoanelor care au săvârșit infracțiuni contra patrimoniului”, ”Programul pentru reducerea violenței”,”Programul relații constructive cu familia și grupul”, ”Programul de pregătire pentru eliberare pe sfârșit de termen și condiționat”, ” Educația pentru sănătate în mediul deținuților”, ”Programul de orientare vocațională”, nefiind realizat ”Programul de schimbare comportamentală: Cum pot trăi alt fel?”. La compartimentul aspecte sociale relevante se indică, starea civilă a condamnatului – celibatar, dispune de un loc de trai stabil după eliberarea din detenție, menține legătura cu mama prin intermediul apelurilor telefonice însă din cauza dificultăților financiare, nu a fost vizitat niciodată, condamnatul prezintă interes de integrare in societate prin angajarea în câmpul muncii, însă continuă să prezinte carențe față de modul de relaționare cu cei din jur, fiind observate manifestări impulsiv-agresive prin încălcarea normelor de conduită socială (f.d. 11-13).

30. Colegiul penal atestă că, din conținutul certificatului eliberat deținutului Vascan *****rezultă că, pe parcursul detenției, ultimul a fost sancționat de 7 ori, fiind stimulat o singură dată (f.d. 16).

31. Potrivit formularului de stabilire a factorilor criminogeni și protectivi rezultă ca fiind indicați factori criminogeni: infracțiunea a fost comisă cu aplicare a violenței; abilitate emoțională în cazul acuzațiilor și nedreptăților; pattern infracțional; vârstă

fragedă de comitere a infracțiunii; situația financiară precară, familie social-vulnerabilă, precum și factori protectivi: este încadrat în câmpul muncii remunerate (bucătar auxiliar), precum și la munci neremunerate; posedă loc de trai stabil după eliberarea din detenție; posedă calificare profesională (frizer, tencuitor); relații interpersonale stabile și pozitive; vorbește despre infracțiunea comisă; interes pentru angajare în câmpul muncii după detenție; participă la activități obligatorii și facultative, stabilite conform planului individual de resocializare (f.d. 17).

32. În concluzie s-a menționat că, nu a realizat integral programul individual, are un comportament negativ.

33. Raportând dispozițiile normelor sus-citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția judecătorului de instrucție prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul penal apreciază concluzia instanței de fond ca fiind una corectă, or, la caz nu este posibilă corectarea condamnatului fără executarea în continuare a pedepsei stabilite în baza actului judecătoresc de condamnare.

34. În acest sens se reține ca plauzibilă concluzia primei instanțe potrivit căreia, condamnatul Vascan *****la moment nu poate beneficia de aplicarea prevederilor art. 91 din Codul penal, întrucât, la soluţionarea demersului privind liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen, instanţa de judecată ia în calcul inclusiv gradul prejudiciabil şi gravitatea infracţiunilor săvârşite de către condamnat și anume că, a comis inclusiv și infracțiuni cu intenție, care sunt clasificate ca fiind grave, pentru care instanța i-a aplicat o pedeapsă finală de 4 ani și 2 luni închisoare.

35. Prin urmare, reieșind din aceste caracteristici a personalității condamnatului, ținând cont de caracterul și natura infracțiunilor comise, de termenul real executat al pedepsei, Colegiul penal conchide că, partea din pedeapsă executată real nu este suficientă pentru a concluziona că condamnatul a conștientizat urmările faptelor comise și s-ar fi corectat, iar cererea condamnatului este înaintată prematur, fiind contrară scopului pedepsei penale, deoarece nu va contribui la restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni.

36. În această ordine de idei, apreciind circumstanţele şi împrejurările comiterii faptelor pentru care a fost condamnat, motivele şi scopul urmărit de către condamnat, în corelaţie cu perioada real executată, în pofida împlinirii termenului legal ce acordă dreptul la liberarea de pedeapsă înainte de termen, instanța de fond corect a conchis că, Vascan *****nu poate beneficia de aplicarea prevederilor art.91 din Codul penal.

37. Potrivit art. 171 din Codul de executare, *principalele mijloace de corijare a condamnatului sînt: modul şi condiţiile de executare a pedepsei, munca social-utilă, munca educativă, instruirea profesională, învăţămîntul general, influenţa exercitată de societate. Mijloacele de corijare se aplică ţinîndu-se cont de categoria infracţiunii, de personalitatea şi comportamentul condamnatului, conform unui program individual şi continuu.*

38. Instanța de recurs, contrar alegațiilor invocate de apărător, în interesele condamnatului, notează că, potrivit raportului de evaluare, condamnatul nu a realizat integral programul individual de executare a pedepsei, iar conform evaluării acesta demonstrează un comportament negativ, fapt invocat și de către instituția penitenciară în

extrasul din procesul-verbal nr. 5 din 14.05.2024.

39. Colegiul penal notează că, aplicarea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen este un drept şi o rezervă în atitudine a instanței şi nu ca o obligaţie, or, liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen se aplică doar cu condiţia că instanţa de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei, concluzii care urmează a fi trase în baza studierii depline şi obiective a datelor referitoare la persoana condamnatului, la comportamentul lui pe tot parcursul perioadei de executare a pedepsei cu închisoare, inclusiv dacă s-a aflat şi în alte penitenciare, la respectarea regimului de executare, participarea la muncile remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului şi a teritoriului, de îmbunătățire a condiţiilor de trai şi medico-sanitare de detenţie, la relațiile cu alți condamnați, cu familia, la participarea la măsurile cultural-educative, la prezența sancțiunilor disciplinare valabile la momentul soluționării demersului, fapt stipulat expres în pct. 3) al Hotărârii Plenului CSJ din 14.11.2008.

40. În concluzia celor relatate, instanța de recurs relevă că, luând în considerare scopul pedepsei penale ca mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului în sensul prevenirii săvârșirii de noi infracţiuni atât de către condamnat, cât şi de către alte persoane, la caz, este imposibilă corectarea lui Vascan *****fără executarea în continuare a pedepsei, întrucât la dosar nu au fost prezentate probe pertinente ce ar dovedi cu certitudine că persoana condamnată s-a corectat şi poate fi reintegrată în societate, or, instanţa apreciază că termenul executat real de către condamnat nu este suficient pentru restabilirea echităţii sociale, dar şi pentru a deduce cu fermitate că aceasta este pregătită din punct de vedere moral, dar şi educaţional să înceapă o nouă viaţă, fără a se implica în comiterea altor fapte penale.

41. Aferent circumstanțelor constate supra, Colegiul penal consideră că prevederile art. 91 din Codul penal, nu au un caracter imperativ, lăsând la discreția instanței aprecierea nivelului de corijare a condamnatului și gradul de corespunderea a lui cu cerințele impuse de lege.

42. Pertinentă speței urmează a fi reținută și Recomandarea nr. R (89) 12 a Comitetului de Miniştri către Statele membre cu privire la educație în penitenciare, potrivit căreia, educația în penitenciar ajută la umanizarea penitenciarelor şi este un mijloc important de facilitare a întoarcerii deținutului în societate, pregătit atât din punct de vedere moral cât şi din punct de vedere educațional.

43. Din considerentele enunțate, instanța de recurs constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

44. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează soluția emisă, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia*

Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei).

45. În prezența circumstanțelor sus-enunțate, instanța de recurs statuează asupra temeiniciei încheierii judecătorului primei instanțe, considerente pentru care, recursurile condamnatului și apărătorului acestuia urmează a fi respinse ca nefondate.

46. În conformitate cu prevederile art. 469 – 471 din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E:

Respinge ca nefondate recursul condamnatului Vascan *****și recursul avocatului Plămădeală Roman, în interesele condamnatului Vascan *****și menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji-1086/2025 din 22 iulie 2025 fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător Băbălău Denis

Judecător Schibin Vladislav

Judecător Buzu Elisaveta